

Camilla Mickwitz
JASON

Kuvittaja Camilla Mickwitz

(1937–1989)

Camilla Mickwitz oli 1970- ja 1980-luvulla tärkeä vaikuttajahahmo suomalaisen lastenkulttuurin tekijöiden joukossa niin kuvataiteen, kirjallisuuden kuin elokuvankin alalla. Mickwitzin kuvakirjat ja animaatioelokuvat saavuttivat suuren suosion kotimaassa ja menestyivät myös ulkomailla.

Lastenkirjainstituutti sai syksyllä 1989 haltuunsa merkittävän kokoelman, kun Camilla Mickwitzin omaiset lahjoittivat instituutille taiteilijan kellariateljeen jäämistön. Se käsitti muun muassa yli tuhat kappaletta kirjojen, lehtien ja erilaisten painotuotteiden kuvaoriginaaleja.

Camilla, tyttönimeltään Zilliacus, syntyi vuonna 1937. Hänen lapsuusvuotensa olivat epävakaita sodan vuosia. Camillan vanhemmat erosivat, ja hän oleskeli sukulaisten ja tuttavien luona. Tyttö vietti vuoden sotalapsena Ruotsissa. Camilla oli ujo ja kiltti lapsi. Piirtämisestä tuli jo lapsena hänen tapansa työstää vaikeita kokemuksia.

Camilla Mickwitz opiskeli graafikoksi Taideteollisessa korkeakoulussa. Hän toimi valmistuttuaan mainosalalla, mutta ei viihtynyt, koska tunsu itsensä lapseksi aikuisten maailmassa. Vuonna 1967 Mickwitz aloitti työskentelyn freelancerina ruotsinkielisten lastenohjelmien toimituksessa. Seuraavana vuonna esitettiin televisiossa kuvasatu *Maggans morgonpromenad*, joka perustui Mickwitzin kuviin.

Mickwitzin tarinat saivat alkunsa oman perheen arkielämästä. Camilla avioitui Erik Mickwitzin kanssa vuonna 1960 ja sai kolme lasta.

Hänen toimintansa ajoittui suureksi osaksi realistisen lastenkulttuurin valtavuosiin, jolloin koettiin tärkeäksi lapsen lähipiirin tuttujen asioiden kuvaaminen. Lasten ja aikuisten väliset suhteet kiinnostivat Mickwitziä. Jasonin, Emilian, Mimosan ja monien muiden piirroshahmojen välityksellä Mickwitz kertoi yksinhuoltajaperheen arjesta, sukupuolten tasa-arvosta, sukupolvien välisistä ristiriidoista, luonnon suojelemisesta, vastuusta ja vapaudesta. Hän pyrki kertomaan tarinaa mahdollisimman pitkälle kuvilla ja hioi tekstin jokaista lausetta.

Camilla Mickwitz kuvasi värikkäällä ja omintakeisella tyylillään lasten arkea ja mielikuvitusmaailmoja. Hänelle ominaista on tapahtumien runsaus, henkilöiden ilmeikkyytensä ja selkeät muodot. Mickwitzin piirrosjälki on yhä lapsille tuttu etenkin Pikku Kakkosen tunnuksesta.

Jason

Camilla Mickwitz valmisti Yleisradion ruotsinkieliselle toimitukselle Jasonista kertovan animaatio-sarjan. Vuonna 1975 elokuva *Jasons sommar* (Jasonin kesä) valittiin parhaaksi animaatioelokuvaksi Hollywoodin televisio-festivaaleilla. Tämän jälkeen kirjankustantajat kiinnostuivat Mickwitzistä.

Jason-kirjoja ilmestyi kaikkiaan neljä: *Jason* (1975), *Jasonin kesä* (1976), *Jason ja vihainen Viivi* (1977) ja *Jason muuttaa maasta* (1978). Elokuvasarjan toista osaa *Jason och Frans* (Jason ja Frans) vuodelta 1973 ei ole tehty kirjaksi. Jason muuttaa maasta ilmestyi ainoastaan kirjana, siitä ei tehty elokuvaa. Muilta osin Jason-kirjat ja animaatiot vastaavat toisiaan.

Mustatukkainen, kiharapäinen Jason on pieni poika, joka asuu kahdestaan yksinhuoltajaäitinsä Kaarinan kanssa. Ensimmäisen Jason-kirjan ilmestyessä 1970-luvulla kriitikot kiinnittivät huomiota äidin ja pojan perheeseen ja olivat huolissaan siitä, ettei Jasonilla ole isän mallia. Mickwitz luotti lapsen pärjäävän hyvin yhden rakastavan aikuisen kanssa. Jason-kirjoissa tarina lähtee usein liikkeelle ongelmatilanteesta, johon lapsi löytää itsenäisesti ratkaisun.

Jason-kirjojen kuvitus on tehty väriliiduilla ja kuvien rajaukset tussilla. Mickwitz on tuonut kiinnostavia sävyjä käyttämällä kuvissa värillisiä pohjakartonkeja. Kuvien sommittelu on usein ilmaisuvoimaista ja rajaukset kiinnostavia.

Näyttelyn teokset

Jason (Weilin+Göös 1975)

Kaarina käy töissä tehtaassa ja Jason viettää päivät perhepäivähoidossa Hannan luona. Jason kuvaa yksinhuoltajan pojan arkea lapsen näkökulmasta, elämää kerrostalossa ja kaupunkiympäristössä.

Kaarinalla on aina kiire, ja Jason lentää hänen perässään hoitoon, kotiin ja kampaajalle. Kiireen keskellä on rauhallisia kahdenkeskisiä hetkiä. Kerrostalon pihalla voi vanhalla hetekalla pomppiessa nähdä pilkahduksen auringosta.

1. "Jasoninkin tukka täytyy joskus leikata."
2. Jason heittää palloa
3. Kaarina on niin tottunut siirtelemään purkkeja töissä... / Kotona Kaarina ahmii hätäisesti ruokansa.

Jasonin kesä (Weilin + Göös 1976)

Jason ja Kaarina lähtevät kivikaupungista kesälomalle maalle. Lomakodissa on paljon eri-ikäisiä ihmisiä, mutta he istuvat erillään toisistaan. Jasonista on outoa, ettei kukaan ole kiinnostunut hänestä. Jason ratkaisee ongelman sijoittamalla ruokasalin pöydät uudelleen. Nyt ihmiset huomaavat toisensa. Yhdessä onkin mukavampaa.

4. "Illalla istutaan seurusteluhuoneessa." /
"Seuraavana aamuna Jason ja Kaarina menevät rantaan."

5. "Miten paljon taivasta ja puita ja kukkia ja vihreää ruohoa."

Jason muuttaa maasta (Weilin + Göös 1978)

Muuttaessaan toiseen maahan Jason on ensin onneton, kun ei voi puhua kenenkään kanssa päiväkodissa. Taaperoita tarkkailemalla Jason huomaa, kuinka uuden kielen voi oppia ja saa Kaarinankin innostumaan kielen oppimisesta.

6. ”Yhden yön ajan Jasonilla ja Kaarinalla on keinuva koti...” /

”Seuraavana aamuna laiva saapuu vieraan maan kaupunkiin.”

7. ”Kaarina on saanut työtä ravintolan keittiöstä.” /

”Mutta kotona he ällistyvät niin, etteivät muuta ajattellekaan kuin lapsiaan.”

Tehtäviä

1. Katso kuvien henkilöitä. Kuinka heidät on piirretty? Minkä muotoinen pää on, millainen on vartalo? Yritä piirtää yksi lapsi ja yksi aikuinen samaan tyyliin.
2. Katso Jasonia eri kuvissa. Millainen ilme Jasonilla on? Miltä hänestä tuntuu eri tilanteissa? Kerro.
3. Kuvissa on kirkkaat värit. Mitkä värit korostuvat, mitä on eniten? Puuttuuko kuvista jokin väri kokonaan?
4. Kuka kuvan 4 henkilöistä ainoana huomaa Jasonin? Mitä muut tekevät?
5. Kerro kuvan 1 henkilöistä. Keitä he ovat? Mikä heidän nimensä on, mitä he tekevät työkseen? Keksi ja kerro.
6. Löydätkö kuvista Jasonin nallen? Kuinka monessa kuvassa nalle on mukana?
7. Katso kuvaa 6. Näkyykö kuvissa liikettä? Mihin suuntaan kuvissa liikutaan ja mistä sen voi päätellä?
8. Mitä ruokaa ravintolan keittiössä laitetaan? Mitä kokit huutavat? Keksi ja kerro.

Lastenkirjainstituutti

www.lastenkirjainstituutti.fi

info@lastenkirjainstituutti.fi

p. 050 4632780